

Lokalhistorikeren, afd. forædlingsleder J.S. Fruergaard, forsøgte også at kaste klarhed over historien om "Marie fra møllen", men det lykkes ikke. På møller Knud Madsens gravhøj på Gauerslund kirkegård er der en gravsten på højens sydvestlige hjørne over en 22 årig ugift pige, Anna Clausen,. Fruergaard tænkte, at der måske her var tale om "Marie fra møllen", men efter at have studeret kirkebøgerne fra Smidstrup og Gauerslund, kom han frem til følgende: I Smidstrup kirkebog den 8. sep. 1870 står der. At en datter af Carl Frederik Clausen og hustru Dorthe Marie Pedersen Buhl, Store Velling, er fremstillet i kirken efter hjemmedåb den 7. juli. I Gauerslund kirkebog den 19. dec. 1892 meddeles det, at Anna Clausen, ugift datter af fhv. landmand Carl Frederik Clausen og hustru Dorthe Marie Pedersen Buhl, nu bosat i Varde, plejedatter af Kirstine Madsen, ejerinde af Børkop Mølle, er begravet på Gauerslund kirkegård, 22 år gammel. Her kan altså ikke være tale om "Marie fra møllen"

Lad os se lidt nærmere på, hvem der ejede møllen i den periode sagnet omhandler. Selvejer Mads Madsen fra Brejning købte møllen i 1799 og var ejer af den til sin død i 1835. Han var gift med Anna Kirstine Knudsdatter, og havde da, foruden fire sønner, to døtre, nemlig Karen, født 1792 og gift i 1811 med sognefoged og lægmand Niels Markussen i Skærup, og Kirstine, født 21. okt. 1798. sidstnævnte har altså kun været 10-11 år gammel, da spaniolerne var her, så ingen af de to kan altså komme på tale. Når alt kommer til ret må man vel nok konstatere, at historien om "Marie fra møllen" kun er et sagn, som sandsynligvis ikke har noget med virkeligheden at gøre. Men gør det egentlig noget?

Historien om "Mariquita del Molino" er da lige charmerende og spændende.

Sagnet om "Mariquita del Molino"(Marie fra Møllen) er skrevet af Svend Wakefield stammer fra hæftet **BØRKOP VANDMØLLE - en østjysk kulturperle**

Udgivet af DEN DANSKE BANK i Børkop 19xx.

Er opført som friluftsspil på Børkop Vandmølle af Trekantens Amatør Teater 19xx

Sagnet om Mariquita del Molino (Marie fra Møllen)

Sagnet om Marie fra Møllen

I 1808 drog de spanske tropper op igennem Sønderjylland. Det må have været et stolt syn at se de flotte soldater i deres strålende uniformer, ridende på deres fyrige sorte andalusiske heste. En del af regimenterne blev indkvarteret forskellige steder i Trekantområdet, bl. a. på Koldinghus. Her kneb det for soldaterne at holde varmen, hvorfor man kom en hel del halm på kaminen i vagtstuen. Det resulterede som bekendt i, at der gik ild i træskillerummene mellem etagerne, og størstedelen af slottet nedbrændte. Det var den 3. marts 1808.

Omtrent ved denne tid kom en smuk ung rytterofficer ved navn Don Diego Maranda ridende ned mod Børkop Mølle, som skulle være hans kvarter. Da han når ned til broen over åen, dukker en ung lyshåret pige pludselig op. Han spørger hende, om det er Molino. Skønt hun ikke forstår spansk, gætter hun, hvad han mener. Hun nikker, og de følges ad ind ad den brolagte gårdsplads. Som man kan tænke sig, blev den mørklødede spanske officer straks betaget af den kønne nordiske pige med det lyse gyldne hår, og inden længe udviklede der sig et varmt kærlighedsforhold imellem dem. I de lyse sommeraftener sad de sammen på bænken under hyldebærtræet i haven, og Don Diego spillede på sin guitar og sang hjemstavns sange, medens Marie betaget lyttede.

Tiden gik og høstens tid kom. Det betød travlhed på møllen. Hver dag plaskede vandhjulene rundt og trak de tykke egeaksler, som drev kværnene. I sin fritid stod Don Diego på loftet og passede hejseværket og trak de tunge kornsække op. Om aftenen spillede han ofte for hele møllefamilien, som efterhånden betragtede ham som en kommende svigersøn. I 1809 rejser spaniolerne igen, og Marie og hendes forælder vinkede farvel til Don Diego, som lover at vende tilbage så snart som mulig. Hen på efteråret kommer han igen til møllen på en kort orlov. Marie betror ham, at hun venter et barn, og han lover hende at komme igen, når krigen er forbi og bringe hende og barnet hjem til sit slot i Andalusien. Til afsked forærede han hende sin guitar, og hun gav ham et stykke papir med en tørret hyldebærblomst i til minde om deres hyggeaftener under hyldebærbusken. Inden Don Diego stak papiret i lommen, skrev han på det: "Mariquita del Molino, Danamarca 1809" Ved nytårstid fødte Marie en lille pige. De følgende år gik hun og ventede på sin Don Diego, men han kom aldrig tilbage. Igennem det spanske gesandtskab i København forsøgte han ganske vist adskillige gange at komme i forbindelse med Marie. Men forgæves, ingen kendte noget til en "Mariquita del Molino"

Vi skal nu helt frem til året 1855. Don Diegos unge søn er i Fredericia for at skaffe stof til en bog om spaniolernes ophold i Danmark. Hans fader havde på sit dødsleje fortalt ham om sit kærlighedsforhold til Marie fra Børkop Mølle og bedt ham om at forsøge at finde Marie. Det lykkes ham at finde frem til Børkop Mølle, men da han kom derud, fik han at vide, at Marie netop var død.

Hendes datter var blevet gift et sted i Nordjylland, men var død i sin barselsseng i 1837. Mølleren og kone havde så taget det lille moderløse barn, som fik navnet Inger til sig og opdraget det som deres eget. Hun var lige som moderen meget smuk og spansk af udseende. Da den unge Don Diego havde fået disse oplysninger og også havde fået sin faders guitar, som man stadig opbevarede på møllen, tog han afsked med møllefamilien og red op på Gauerlund kirkegård for at bede en bøn ved sin halv søsters grav.—Senere lod han lægge en fin hvid marmorsten på graven med følgende indskrift i guldbogstaver: "Mariquita del Molino" (Marie fra møllen) Kort efter rejste Don Diego atter hjem til Spanien, men om bogen om spaniolerne i Danmark nogensinde er udkommet er uvist. Maries barnebarn, den lille Inger, gik det for øvrigt meget sørgeligt, idet hun tæredes hen af ulykkelig kærlighed til en løjtnant Mering.

Forfatteren Sophus Bauditz, som siges at have haft sin gang på Børkop Mølle, har skildret overstående sagn meget smukt og rørende i sin bog "Den gamle Kro" Nu kunne det jo være interessant, hvis man kunne finde ud af, om der skjuler sig nogen sandhed bag det gamle sagn, men det viser sig at være en vanskelig opgave. Har Sophus Bauditz sin fortælling over en virkelig begivenhed, eller er det ren fiktion? Det ved man ikke. Ganske vist opbevares på Det kongelige Biblioteks optegnelser og manuskripter til de fleste af hans romaner og fortællinger, men til "Den gamle Kro" mangler alle optegnelser. Det er sikkert under løfte om dybeste diskretion, at Sophus Bauditz har fået alle sine oplysninger, da alle navnene i romanen er fingerede. Selve møllen kaldes Hinge Mølle i stedet for Børkop Mølle, og Gauerlund kirkegård for Hinge kirkegård. At det er Børkop Mølle, at det er tale om, er der næppe tvivl om. Et sted i bogen, står der nemlig at møllen ligger et par mil fra Fredericia. Marmorpladen på møllerens gravhøj på Gauerlund kirkegård er der ikke mere, og det er vel et spørgsmål, om den nogensinde har været der. Ingen nulevende har set den. Ganske vist fortælles det et eller andet sted, at en landpost Christiansen (kaldes Baronposten) ofte har set den, når han passede kirkegården, og o. 1900 opdagede han den var borte. Men det er noget, der fortælles, og det kan ikke bevises.